Karta modułu/przedmiotu

Wypełnia Zespół Kierunku							
	Nazwa modułu (bloku przedmiotów): **MODUŁ WYBIERALNY - PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE: RESOCJALIZACJA DOROSŁYCH**					Kod modułu: J	
	Nazwa przedmiotu: **WYBRANE ZAGADNIENIA WIKTYMOLOGII**					Kod przedmiotu: J/36	
	Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej przedmiot / moduł: **INSTYTUT PEDAGOGICZNO-JĘZYKOWY**						
	Nazwa kierunku: **PEDAGOGIKA**						
	Specjalność: **resocjalizacja dorosłych**						
	Forma studiów: **STACJONARNE**		Profil kształcenia: **PRAKTYCZNY**			Poziom studiów: **studia II stopnia**	
	Rok / semestr: **II/4**		Status przedmiotu /modułu: **OBOWIĄZKOWY**			Język przedmiotu / modułu: **POLSKI**	
	Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	Projekt	seminarium	inne (wpisać jakie)
	Wymiar zajęć (godz.)	**15**	**15**				

Koordynator przedmiotu / modułu*	dr Ewa Pachura
Prowadzący zajęcia*	dr Ewa Pachura
Cel kształcenia przedmiotu / modułu	Celem kształcenia jest zapoznanie studentów z wiadomościami z zakresu przedmiotu badań wiktymologicznych, usytuowania wiktymologii w systemie nauk oraz na temat problematyki ofiar przestępstw, ich sytuacji kontekście fizycznym, psychicznym, prawnym i społecznym.
Wymagania wstępne	Znajomość podstaw pedagogiki, wiedzy o człowieku.

** Zmiany koordynatora przedmiotu oraz prowadzącego zajęcia dokonuje Dyrektor Instytutu po akceptacji Prorektora ds. Kształcenia. Nowy koordynator przedmiotu oraz prowadzący przedmiot potwierdza zapoznanie się z treściami zawartymi w karcie przedmiotu.*

EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Nr efektu uczenia się/ grupy efektów	Opis efektu uczenia się	Kod kierunkowego efektu uczenia się
01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu powiązania wiktymologii z innymi naukami, w szczególności z psychologią, socjologią, psychiatrią, statystyką, pedagogiką resocjalizacyjną, naukami penalnymi.	Ped2P_W01
02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zagadnienia dotyczące metod badań wiktymizacyjnych; stanowiska i podejścia metodologiczne.	Ped2P_W04
03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące o człowieku jako uczestniku negatywnych zachowań społecznych, w tym jako sprawcy i ofierze przestępstwa; zorientowane na zastosowanie praktyczne	Ped2P_W05
06	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę do obserwowania, interpretowania i wyjaśniania zjawisk społecznych sprzyjających pokrzywdzeniu przestępstwem oraz wzorce i motywy ludzkich zachowań, z uwzględnieniem analizy ich powiązań z różnymi obszarami działalności zawodowej.	Ped2P_U02
07	Potrafi komunikować się na tematy; używa języka specjalistycznego oraz w sposób spójny i klarowny porozumiewać się na poziomie werbalnym i pozawerbalnym z różnymi ofiarami pochodzącymi z odmiennych grup społecznych.	Ped2P_U03

08	Potrafi poszerzać umiejętności profesjonalne w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, psychologicznej oraz stosowania zasad bezpieczeństwa przy kontakcie z ofiarą przestępstwa; wykorzystywać umiejętności dotyczące zachowań prozdrowotnych w ramach specjalności na studiowanym kierunku.	Ped2P_U13
09	Jest gotów do krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności w odniesieniu do podejmowanego zagadnienia, rozmowy z osobami skrzywdzonymi, rozumie także potrzebę ciągłego rozwój potrafi inspirować proces uczenia się innych osób	Ped2P_K01

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład

Pojęcie i zakres wiktymologii.
Wiktymologia – umiejscowienie problematyki przedmiotu pomiędzy prawem, psychologią a socjologią.
Ogólna klasyfikacja zagrożeń.
Czynniki kształtujące potencjał wiktymogenny i podatność wiktymizacyjną.
Kierunki badań we współczesnej wiktymologii kryminalnej.
Historyczne aspekty rozwoju wiktymologii, jako nauki o ofiarach przestępstwa.
Wpływ środowiska życia ofiar przestępstw na jego rodzaje.
Podstawowe uprawnienia i obowiązki pokrzywdzonego
Choroby cywilizacyjne
Wiktymologia zachowań kompulsywnych
Kształtowanie postaw antywiktymizacyjnych, w tym w ruchu drogowym
Wypadki przy pracy
Bezrobocie jako czynnik wiktymizacyjny w skali makrospołecznej
Patologizacja rodziny, jako czynnik wpływający na popełnianie przestępstw na szkodę jej członków.
Związki ofiary ze sprawcą przestępstwa. Ofiara sprawcą przestępstwa.
Państwowy system pomocy ofiarom przestępstw.
Mediacja między ofiarą a sprawcą przestępstwa.
Wiktymologia penitencjarna.
Rola władz w ograniczaniu zagrożeń społecznych
Siła wpływu prasy, radia i telewizji na ograniczanie zagrożeń w Polsce według opinii publicznej.
Przestępstwa na szkodę cudzoziemców, z uwzględnieniem dyskryminacji ze względu na kolor skóry, religię, pochodzenie.

Po każdym wykładzie następuje dyskusja na temat poruszanych treści. Premiowana jest aktywność studentów w tym zakresie. Wykładowca stawiając pytania problemowe inicjuje dyskusję. Proponowane są propozycje rozwiązań danego zagadnienia w odniesieniu do praktyki zawodowej.

Ćwiczenia

Próba zdefiniowania charakterystycznych ofiar przestępstw i ich cech.
Ciemna liczba przestępstw, powody nie zgłaszania się do organów ofiar przestępstw.
Wiktymizacja – wpływ psychologiczny, emocjonalny, behawioralny, fizyczny i finansowy na ofiarę. Potrzeby ofiar.
Wiktymizacja wtórna, wykluczenie społeczne..
Przestępczość w świetle statystyki i badań wiktymologicznych.
Lęk przed przestępczością.
Rola pokrzywdzonego w procesie karnym, w postępowaniu z nieletnimi i w postępowaniu wykonawczym.
Samobójstwo jako efekt bycia ofiarą przestępstw.
Przyczynienie się ofiary, prowokacja- aspekt prawno- karny i kryminologiczny.
Tzw. przestępstwa bez ofiar.
Stereotypy dotyczące postrzegania ofiary przestępstwa.
Alkohol i środki odurzające, jako czynnik wiktymogenny.
Kobiety i mężczyźni oraz dzieci i osoby starsze, jako ofiary przestępstw.
Problematyka sekt w kontekście wiktymologicznym.
Kalectwo jako skutek bycia ofiarą przestępstwa.
Powody kreowania się na ofiarę przestępstwa, które nie zaistniało.
Mobbing, jako szczególny przejaw przemocy wobec pracownika – ofiary.
Znaczenie osoby ofiary dla określenia sylwetki psychofizycznej nieznanego sprawcy zabójstwa, proces wykrywczy od ofiary do sprawcy.

Szczegółowe postępowanie z ofiarą zgwałcenia, znęcania się, stalkingu, namowy do samobójstwa, czynu o charakterze pedofilskim, handlu ludźmi, uprowadzenia i pozbawienia wolności, czynu o charakterze terrorystycznym ofiary oszustwa na wnuczka oraz nigeryjskiego na kobiecie, kazirodztwa i innych wybranych. Ćwiczenia w zakresie wyobrażenia siebie, jako ofiary przestępstw oraz badania skłonności do zgłaszania zawiadomień o przestępstwie. Prezentacje przez studentów. *Studenci w ramach ćwiczeń, indywidualnie lub pracując w grupach, przygotowują prezentację na temat wybranego problemu ; analizują podane przykłady, dyskutują .*
Laboratorium
Projekt
Seminarium
Inne

Literatura podstawowa*	B. Hołyst, Wiktymologia, wyd. IV, Warszawa 2011 E. Bieńkowska, Wiktymologia, Warszawa 2018
Literatura uzupełniająca *	J. Błachut, A. Gaberle, K. Krajewski, Kryminologia, Gdańsk 2000 M. Kuć, Wiktymologia, Wydawnictwo C.H. Beck, 2010 L. Mazowiecka (red.), Wiktymizacja wtórna, Wolters Kluwer 2012
Metody kształcenia stacjonarnego	wykład podający, wykład konwersacyjny, prezentacje, dyskusja na podstawie znanych filmów, dokumentów, doniesień w mediach, prezentacji przygotowanych przez studentów.
Metody kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość	Dyskusja na podstawie filmów i publikacji medialnych przedstawianych przez prowadzącego

** Literatura może być zmieniona po akceptacji Dyrektora Instytutu*

Metody weryfikacji efektów uczenia się		Nr efektu uczenia się/grupy efektów
Aktywny udział w ćwiczeniach		01-11
Sporządzenie prezentacji		06-11
Test		01-11
Formy i warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną - na podstawie przygotowanej prezentacji o pokrzywdzonym konkretnym przestępstwem przez studenta, aktywności podczas ćwiczeń, udział w dyskusji- 50 % oceny Test wiedzy- 50 % oceny.	

NAKŁAD PRACY STUDENTA			
Rodzaj działań/zajęć	Liczba godzin		
	Ogółem	W tym zajęcia powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym	W tym udział w zajęciach przeprowadzanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
Udział w wykładach	15		2
Samodzielne studiowanie	10		0

Udział w ćwiczeniach audytoryjnych i laboratoryjnych, warsztatach, seminariach	15	10	4
Samodzielne przygotowywanie się do ćwiczeń	13	10	0
Przygotowanie projektu / eseju / itp.	10	10	0
Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	12	5	0
Udział w konsultacjach	1	0	0
Inne	0	0	0
ŁĄCZNY nakład pracy studenta w godz.	76	35	6
Liczba punktów ECTS za przedmiot	**3**		
Liczba punktów ECTS związana z zajęciami praktycznymi	**1,4**		
Liczba punktów ECTS związana z kształceniem na odległość (kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość)[1]	**0,2**		
Liczba punktów ECTS związana za zajęciami wymagającymi bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich	**1,6**		

[1] W przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne metody i techniki kształcenia na odległość mogą być wykorzystywane pomocniczo